

490 YTTRANDE VID PLENUM 23.X 1865

RA, Senatens arkiv

10 Senatorn Snellman – förmälde sig i hufvudsaken vara af lika mening med Friherre von Born, men ville hos Hans Kejsrerliga Majestät i underdånighet framhålla, huruledes det kunde inträffa att en person befordrades från en tjenst till en annan med bibehållande af sina förra löneförmåner, i hvilket fall den å stat för den tillträdde tjensten anslagna lön i räkenskaperne observerades såsom kronan besparad, medan stadgade pensionsavgifter af tjenstens innehafvare till civilstatens enka- och pupillkassa likväl erlades; hvarföre Senatorn ansåg det närmare bestämmande böra tilläggas, att pensionskassan, berättigades att af kronan uppbära pensions avgifter för sådan kronan besparad lön endast i det fall, att tjensten icke innehades med särskildt löneanslag, från hvilket pensions avgifter till kassan inginge.

20 491 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN-
TET 25.X 1865

RA, Senatens arkiv

Senatorn Snellman – ansåg för sin del Bankodirektionen icke böra belastas med hela ansvaret för utseendet af bankens ombud i utlandet: samt riktigaste vara att Kejsrerliga Senaten afgjorde häröfver; men som klar författning i saken föreläge, instemde Senatorn i den af Friherre von Born yttrade åsigt, att afgörandet ankomme å Finans Chefen.

30 492 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN-
TET 25.X 1865

RA, Senatens arkiv

Senatorn Snellman afgaf ett skriftligt yttrande, sålydande: – »det är visserligen att beklaga om ett lands tullagstiftning är så beskaffad, att förhållandena tvinga att göra undantagsmedgifvanden från densamma.

40 Af denna beskaffenhet äro i vårt land förnämligast stadgandena rörande jerntullen, i hvilka derföre redan långt före detta flerahanda buterationer blifvit särskilda industrigrenar förunnade.

Bland dessa har skeppsbyggeriet allt sedan 1853. åtnjutit vissa men tyvärr vacklande medgifvanden. Skälet till dessa borde i min tanke hafva varit, att produktionen i ett land aldrig bör beskattas och att skeppsfarten såsom representerande ett kapital af ungefär fyratio miljoner mark, näst jordbruket utgör landets viktigaste industri.

50 Fråga är derföre icke om denna industris behof af uppmuntran. Såsom all annan industri kan densamma icke uppmuntras genom annat, än genom utbredande af insigter, genom tillgång på kapital och genom frihet från inskränkande stadganden. Men frågan är nu icke denna, utan den anförda, huruvida skeppsbyggeriet skall genom fortsatt beskattning hämmas eller icke. För min del anser jag det förra strida mot en sund statshushållning.

Det viktigaste tillgörande i denna fråga vore visserligen en total reform i jerntullen; och jag har förut haft äran anmäla, att förslag till en ny taxa å Finans Expeditionen är under arbete. Men äfven,

jernindustrin är i landet betydande, såsom deltagande i dess export med ett värde af ungefär fyra miljoner mark. Och hvad värre är, denna industri har genom en onaturlig skyddstull och en i sammanhang dermed vunnen tullfri import till Kejsaredömet blifvit framdrifven. Då den äfven saknar tillräckligt råmaterial inom landet, är dess ställning i följd häraf så osäker, att, såsnart den antingen genom nedsättning af importtullen på utländskt jern i Kejsaredömet eller af annan anledning förlorar sin företrädesrätt derstädes, densamma måste till stor del gå under. Detta förhållande gör den största varsamhet vid en reform af jerntullen i vårt land nödvändig; Och man måste för att vidtaga en sådan på förhand ega visshet derom, att den icke må hafva till följd upphörandet af tullfriheten för det finska jernet i Kejsaredömet. 10

Dessutom, huru förkostlig ur statsekonomisk synpunkt än en inkomstkälla för statsverket må vara, är sjelfva inkomsten en reel sak, som med reformen går förlorad. Och inkomsten å jerntullen är jemförelsevis ganska betydlig. Man kan väl, om reformen stöder sig på rättiga principer, vara öfvertygad, att inkomsten under tidernas lopp skall på en eller annan väg ersättas. Men reformen måste då ske i en tidpunkt, vid hvilken statsverket kan umbära en så betydlig inkomst och vänta på framtiden. En sådan tidpunkt är icke den närvarande, då i följd af missvexter och minskad konsumtion tulluppbörden inom två år nedgått med mera än en och en half miljon mark. 20

Skulle terminen för den skeppsbyggeriet förunnade tullfrihet å vissa artiklar icke med detta år tilländagått; hade skäl funnits att i närvarande stund icke upptaga denna fråga. Men då så är, anser jag det nödvändigt, att styrelsen om äfven med någon uppoffring för statsverket, bevisar sig härvid vara ledd af grundsatser, hvilka uthärda en förnuftig pröfning. Genom att inskränka den förut medgifna tullfriheten skulle dessa grundsatser förnekas, genom att utsträcka densamma bevisas consequens och på samma gång iakttages en klok finansförvaltnings föreskrifter, då, de tullfria artiklarnes antal endast efter hand ökas. Dessutom ingå bland de föreslagna artiklarne äfven andra än jernvaror, i afseende å hvilka alltså ofvannämnda betänklighet icke kommer i fråga. 30

Jag får derföre för min del, hufvudsakligen vidhållande Finans Expeditionens i ämnet afgifna förslag underdånigst hos Hans Kejsarliga Majestät hemställa: att till en början under två års tid frihet från importtull må medgifvas alla landets till sådan handel berättigade invånare för följande artiklar, hvilka härförinnan fått under vissa vilkor af skeppsredare tullfritt importeras, nemligen för: 40

Ankarkettingar med tillbehör och finare kettingar till taklage;
skepps- och varpankare;

metallbult,

galvaniseradt tågvirke af jern,

pumpspel med alla tillbehör,

roderrattar,

tackjernsklys,

bussningar ock skifgattsjern,

block och blockskifvor af jern,

samt derutöfver för: 50

förhydningsspik af münz och yellowmetall,

förhydningsplåt af Zink och Zinkspik,

galvaniserad spik och bult,

kompasser med tillbehör,

logglas,

patentlod,
patentglas,
rund pockenholtz,

Denna allmänna tullfrihet motiveras deraf att densamma må komma äfven landtmanna fartyg till godo, hvilkas byggare, med undantag af allmogen på Åland, hittills varit från densamma uteslutne, medan det dock för skeppsfarten är af högsta vigt, att äfven skeppsbygget på landet må åtnjuta all frihet. Ty i följd af de i stad byggda fartygens dyrhet, användas dessa förnämligast till utländska fraktfart, och för exporten af trädvaror begagnas mer och mer sämre utländska fartyg, medan denna export kunde och borde öfvertagas af de inhemska landtmanna fartygen.

De till tullfrihet föreslagne nya artiklarne frambringas och förfärdigas icke inom landet.

De hafva också dels alls ingen dels en ganska inskränkt användbarhet utom för fartygsbehof. Rederierne åter hafva hittills sett sig tvungne, att låta med metall förhyda sina fartyg i utlandet, hvarföre nödigt är, att för hydningssämnen må kunna tullfritt införas, så mycket mer som genom anläggning af en torrdocka i Helsingfors och en större patent slip i Åbo, äfven förhydningens arbetet kommer att främjas och lättas. Exempelvis må härvid nämnas, att för närvarande zinkplåt drager en tullafgift af 6 %, såkallad zinkspik af 52 % af varans inköpspris.

Deremot får jag lika underdånigst hemställa, att följande skeppsbyggnadsmaterialier måtte få tullfritt införas under samma vilkor som hittills, nemligen på derom skodd skriftlig anhållan hos Tulldirektionen jemte meddelad uppgift på det tillämnade fartygets längd öfver stäf, bredd, höjd och beräknade läsetal, hvarefter det belopp Tulldirektionen efter pröfning till tullfri införsel medgifvit, finge af tullkammaren utlemnas mot företädt bevis, att kölen till ett fartyg af de uppgifna dimensionerne blifvit sträckt,

nemligen:

kopparbult,

tackjernspumpar med rör och pumpgods samt blyrör till stäfpumpar,

spygatt af bly och koppar,

kabyser,

samt derutöfver följande nya artiklar:

grofsmidda jernknän och spelaxlar,

grofsmidda roderjern af jern, och messing,

kopparspik,

hvilka artiklar äro af den art, att de delvis såsom material, delvis i färdigt skick kunna begagnas för annat ändamål än fartygs byggnad. Och vågar jag underdånigst föreslå, att denna tullfrihet måtte medgifvas icke blott såsom hittills skeppsredare i städerne, utan äfven utsträckas till skeppsbyggare på landet, sålunda att ofvannämnde intyg till tullkammaren, som för stadsfartyg bör utfärdas af Magistrat, finge för landtmannafartyg utfärdas af kronobetjente, och torde Hans Kejsrerliga Majestät, om denna underdåniga hemställan bifalles, nådigst tillåta Senaten meddela de närmare föreskrifter, som kunna pröfvas nödiga för att afvärja missbruk af den medgifna tullfriheten.

Särskild uppmärksamhet förtjenar härvid artikeln kopparbult och kopparspik. Det är nemligen numera ovanligt att i andra nationers marin finna Zinkförhydda fartyg, utan begagnas till förhydning allmännast koppar eller messing. Här i landet har man dermed ganska

allmänt begagnat jernbult och zinkförhydning, i synnerhet som kopparbult är belagd med tull till ungefär fyratio procent af materialets värde. Önskligt vore derföre äfven tullfrihet för koppargelåt, helst då den ryska plåten, ehuru eljest af så utmärkt material, till följd af sin ojemnhet anses vara till skeppsförhydning otjenlig, hvarföre äfven finska fartyg blifvit kopprade i England. Men då det är att hoppas, att vid industrins stora framsteg i Ryssland äfven valsningen af kopparplåtar framdeles torde kunna ske med större omsorg, skall härigenom koppring af de finska fartygen, inom landet möjliggöras. I hvarje händelse är det dock för skeppsfartens utvecklig påkalladt, att kopparbult må kunna vid fartygens byggnad begagnas och kostnaden för densamma icke genom den nu dryga tullen förhöjas. Likaså bör det erinras, att, ehuru jernknän tillverkats inom landet, de här blifva etthundra procent dyrare än dylika rekvirerade från Belgien eller England; och är äfven med afseende härå och å gagnet af att sådana allmännare må begagnas, tullfrihet å denna artikel önskvärd.

Skulle Hans Kejslerliga Majestät nådigst bifalla till detta förslag, skulle väl den från landets skeppsredares sida förda klagan öfver skeppsbyggeriets tillbakasättande till förmon för jernindustrin icke i alla delar vunnit afseende, men de skulle dock deri erhålla ett nytt bevis, att denna klagan blifvit uppmärksammas, och framförallt skulle derigenom tillkännagifvas, att styrelsen ämnar fortgå på den beträdda banan, att fritaga landets produktion från densamma förut åläggå skatt, såvidt det nödvändiga skyddet för andra industrigrenar och finansernas tillstånd göra ett sådant medgifvande möjligt.

493 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 26.X 1865 RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve.

Enligt Herr Baron Nordenstams yttrade önskan får jag äran anmäla, att jag af Herr Baron fått mottaga underrättelse om, hvad i myntfrågan passerat ända till hans afresa från S:t Petersburg,

Deraf vågar jag sluta till ett snart afgörande och en lycklig utgång. Om olägenheterna och förlusterna för landet och Banken af det långa uppskofvet dermed, vill jag icke tala, ehuru sorgligt det är att veta, att det icke haft någon annan orsak, än fördomar och missförstånd.

Sorgligast är dock att våra nödställda gått miste om ett billigare bröd. Också kommer importens upphörande, förrän reformen inträder, att hålla det nominela varupriset uppe och alltså att öka den för Ryska militärens skuld så mycket fruktade dyrheten.

På det ödmjukaste vågar jag anhålla om underrättelse tidigare, än det officiella dokumentet kan hinna anlända, emedan jag eljest icke törs vidtaga de förberedande åtgärder, som blifva nödiga,

Måtte afgörandet kunna hemlighållas. I synnerhet har man mycket att frukta från S:t Petersburg och *Wiborg*; och både statsverkets och Bankens ställning – den senares i följd af den långa väntan – är sådan, att de icke kunna bära förluster i följd af en förtidig spekulation. Man har redan i *Wiborg* börjat förtulla gods på nederlag och betalat med Ryska sedlar – ett säkert bevis att vederbörande derstädes varit bättre underrättade, än den s. k. finanschefen.

Med uttryck af varmaste tacksägelse för Högvälborne Herr Grefvens